

APOŠTOLSKÝ LIST JANA PAVLA II.
DANÝ MOTU PROPRIO K PROHLÁŠENÍ
SVATÉ BRIGITY ŠVÉDSKÉ,
SVATÉ KATEŘINY SIENSKÉ
A SVATÉ TEREZIE BENEDIKTY OD KŘÍŽE
ZA SPOLUPATRONKY EVROPY

VYDAL SEKRETARIÁT ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE
PRAHA 2001
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

**APOŠTOLSKÝ LIST JANA PAVLA II.
DANÝ MOTU PROPRIO K PROHLÁŠENÍ
SVATÉ BRIGITY ŠVÉDSKÉ,
SVATÉ KATEŘINY SIENSKÉ
A SVATÉ TEREZIE BENEDIKTY OD KŘÍŽE
ZA SPOLUPATRONKY EVROPY**

PAPEŽ JAN PAVEL II. NA VĚČNOU PAMĚŤ

1. NADĚJE NA VYBUDOVÁNÍ spravedlivějšího a důstojnějšího světa, plná očekávání třetího tisíciletí, které je už přede dveřmi, si musí být vědoma toho, že lidské úsilí by nebylo k ničemu, kdyby nebylo doprovázeno Boží milostí: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé“ (Ž 127/126/, 1). Toho si musí být vědomi také všichni ti, jejichž cílem v současné době je dát Evropě nové uspořádání, které by pomohlo tomuto starému kontinentu čerpat z pokladů minulosti a zbavit se smutného dědictví nedávné historie. Osobitým způsobem, jehož zdrojem jsou nejlepší tradice, tak může odpovědět na požadavky měnícího se světa.

Není pochyb o tom, že křesťanství v celé historii Evropy představuje centrální a výrazný prvek, který spočívá na pevném základě klasické vzdělanosti a mnohostranných vlivů, které postupně během staletí přicházely z rozličných etnicko-kulturních zdrojů. Křesťanská víra vytvářela kulturu tohoto kontinentu a nerozlučitelně se spojila s jeho historií, která by nebyla srozumitelná, pokud by se nepřihlíželo k událostem charakterizujícím především velké údobí evangelizace a později dlouhá staletí, kdy se křesťanství, přes bolestné rozdělení na východ a západ prosadilo jako náboženství Evropanů. Rovněž v současné moderní době, kdy se náboženská jednota postupně rozpadává kvůli dalším rozkolům mezi křesťany a procesům oddalování kultury od obzoru víry, si právě víra i nadále uchovává nemalou důležitost.

Cesta k budoucnosti nemůže přehlédnout tuto skutečnost a křesťané jsou vyzváni k tomu, aby si znovu dobře uvědomili význam víry, a tak svědčili o možnostech, které stále skýtá pro život. Křesťané mají k výstavbě Evropy přispět specifickým způsobem, který bude tím platnější a účinnější, čím více se jim podaří se obnovovat ve světle evangelia. Tak budou pokračovat v dlouhé historii svatosti, která procházela různými zeměmi Evropy během těchto dvou tisíciletí, v nichž ti, kteří byli prohlášeni za svaté, nejsou ničím jiným než nejvyššími vzory pro každého. Opravdu, nelze spočítat křesťany, kteří svým řádným a čestným životem naplněným láskou k Bohu a k bližnímu dosáhli v nejrůznějších povoláních zasvěceného nebo laického života pravé svatosti, která se i při vší skrytosti stala všude známou.

2. Církev nepochybuje o tom, že právě tento poklad svatosti je tajemstvím její minulosti a nadějí pro její budoucnost. V něm se nejlépe vyjádří dar vykoupení, jímž je člověk vysvobozen z hříchu, a dostává se mu tak možnosti nového života v Kristu. V něm nachází Boží lid nesrovnatelnou oporu na cestě dějinami, cítí se hluboce spojen s vítěznou církví, která v nebi zpívá chvály Beránkovi (srov. *Zjev 7,9–10*) a přimlouvá se za společenství putující na zemi. Proto, a to od nejstarších dob, hleděl Boží lid na svaté jako na své ochránce. Stalo se zvláštním zvykem, jistě za přispění Ducha svatého, mnohdy na žádost věřících, na kterou odpověděli biskupové, jindy z vlastní iniciativy biskupů, že jednotlivé církve, země, dokonce i kontinenty, byly svěřeny zvláštní ochraně některých svatých.

V průběhu druhého mimořádného zasedání Evropské biskupské synody a na prahu Velkého jubilea roku 2000 se mi zdálo příhodné, aby evropští křesťané, kteří společně s mnoha dalšími spoluobčany prožívají tento epochální přechod plný naděje, současně však ne bez problému, mohli načerpat duchovní pomoc úvahou nad životem svatých a jejich vzýváním. Jsou to světci určitým způsobem zvlášť reprezentativní pro jejich dějiny. Po náležité konzultaci a pro doplnění toho, co jsem učinil 31. prosince 1980, kdy jsem vyhlásil po boku sv. Benedikta jako spolupatrony Evropy bratry Cyrila a Metoděje, dva světce prvního tisíciletí, průkopníky evangelizace východní Evropy, chci doplnit sbor nebeských ochránců třemi postavami, které jsou výraznými v rozhodujících okamžicích druhého tisíciletí, jež se chýlí ke konci: svatou Brigitou Švédskou, svatou Kateřinou Sienskou a svatou Terezii Benediktu od Kříže. Tři velké světice, ženy, které se v rozličných údobích – dvě v srdci středověku a jedna v našem století – vyznačovaly účinnou láskou ke Kristově církvi a oddaným svědectvím jeho kříži.

3. Panorama svatosti je přirozeně tak rozličné a bohaté, že výběr nových nebeských ochránců by se dal zaměřit také k dalším cenným postavám, které mohou být chloubou každého údobí a každé země. Za zvlášť výmluvnou však považuji volbu ženského projevu svatosti na pozadí prozřetelnostních snah církve a společnosti naší doby o stále jasnější důraz na důstojnost a osobitost darů, jež jsou ženě vlastní.

Církev ve skutečnosti již od svých počátků neopomíjí úlohu a poslání ženy, i když někdy pociťovala omezení dané kulturou, která

ženě ne vždy věnovala náležitou pozornost. Křesťanské společenství však i v této záležitosti postupně vyzrálo a právě úloha svatosti se ukázala v tomto ohledu rozhodující. Trvalým podnětem byl obraz Panny Marie, „ideální ženy“, Matky Kristovy a Matky církve. Avšak i odvaha mučednic, které překvapující silou ducha čelily nejkřutějším mučením, svědectví žen, které se s příkladnou nesmlouvavostí rozhodly pro asketický život, denní oddanost tolika manželek a matek v „domácí církvi“, kterou je rodina, charismata žen-mystiček, která přispěla k samotnému prohloubení teologie, to vše poskytlo církvi cenný návod k plnému pochopení Božího záměru s ženou. Tento záměr je ostatně jednoznačně vyjádřen na některých místech Písma, a zvláště v Kristově postoji zachyceném v evangeliích. Tímto směrem se ubírá rozhodnutí vyhlásit svatou Brigitu Švédskou, svatou Kateřinu Sienskou a svatou Terezii Benediktu od Kříže za spolupatronky Evropy.

Důvodem k tomu, že se obracím právě k nim, je jejich vlastní život. Jejich svatost se totiž projevila v takových historických souvislostech a zeměpisných oblastech, které je činí pro evropský kontinent zvlášť významné. Svatá Brigita nás přivádí na nejzazší sever Evropy, kde se tento kontinent téměř spojuje s ostatními díly světa. Odsud světice vyšla, aby našla svůj cíl v Římě. Kateřina Sienská je stejně tak známá díky úloze, kterou sehrála v době, kdy Petrův nástupce sídlil v Avignonu. Dovedla tak k cíli duchovní dílo započaté již Brigitou, která podněcovala návrat papeže do jeho vlastního sídla v blízkosti hrobu Knížete apoštolů. A nakonec je to Terezie Benedikta od Kříže, nedávno svatořečená. Během svého života prošla nejen různými zeměmi Evropy, ale svým životem myslitelky, mystičky a mučednice vystavěla most, který se klene od jejího židovského původu k přilnutí ke Kristu. S bezpečnou intuicí se pohybovala v dialogu s moderním filozofickým myšlením, a nakonec svým mučednictvím v hrozném a zahanbujícím „shoah“ vykřičela všechno to, co mluví pro Boha a pro člověka. Stala se tak výrazem lidského putování kulturou a náboženstvím, jež ztělesňuje hluboké jádro tragédie a naděje evropského kontinentu.

4. První z těchto velkých postav, Brigita, se narodila ve šlechtické rodině r. 1303 ve Finsta, ve švédském kraji Uppland. Je známa především jako mystička a zakladatelka řádu Nejsvětějšího Spasitele. Nelze však opomenout, že první část svého života prožila v laickém stavu, byla šťastně provdána za zbožného křesťana, s kterým měla osm

dětí. Když ji ustanovují za spolupatronku Evropy, chtěl bych, aby byla blízká nejen těm, kteří byli povoláni k zasvěcenému životu, ale také těm, kdo jsou voláni k obvyklým úkolům laického života ve světě, a především k velkému a náročnému povolání vybudovat křesťanskou rodinu. Nenechala se unést blahobytem života své společenské třídy a se svým manželem Ulfem prožívala zkušenost manželského páru, v kterém se manželská láska pojila s intenzivní modlitbou, studiem Písma svatého, s umrtvováním a s blíženskou láskou. Společně založili malou nemocnici, kde často sloužili nemocným. Brigita pak byla zvyklá sloužit osobně chudým. Současně si získala vážnost pro své pedagogické nadání, které mohla uplatnit, když byla požádána o službu na stockholmském dvoře. Tato zkušenost postupně formulovala rady, které Brigita za různých okolností předávala knížatům a vládcům, jako pomoc pro správné plnění jejich úkolů. Však prvními, kdo měly prospěch z těchto schopností, byly jednoznačně její děti, a tak není náhodou, že jedna z dcer, Kateřina, je uctívána jako světice.

Ale toto období jejího rodinného života bylo pouze první etapou. Pouť, kterou vykonala se svým manželem Ulfem do Santiaga de Compostela v r. 1341, symbolicky uzavírá tento úsek, a tak připravuje Brigitu na nový život, který započala o několik let později, kdy po smrti svého manžela zaslechne Kristův hlas, který jí svěčuje jiné poslání a krok za krokem ji vede řadou mimořádných mystických milostí.

5. R. 1349 odchází Brigita ze Švédska, usadí se v Římě, v sídle nástupce sv. Petra. Toto přesídlení do Itálie představuje rozhodující úsek v jejím životě, nejen jako rozšíření zeměpisného a kulturního rozhledu, ale především rozhledu duchovního, rozšíření mysli i srdce. Vydala se na pouť různými italskými místy s přáním uctít ostatky svatých. Navštívila tak Miláno, Pavii, Assisi, Ortonu, Bari, Benevento, Pozzuoli, Neapol, Salerno, Amalfi i poutní místo sv. Michaela archanděla na Monte Gargano. Poslední pouť, kterou vykonala mezi léty 1371 a 1372, ji přivedla lodí po Středozemním moři do Svaté země, a tak mohla navštívit kromě tolika posvátných míst katolické Evropy sama původní místa křesťanství, posvěcená životem a smrtí Vykupitele.

Ve skutečnosti, ještě více než tímto zbožným putováním, spolupůsobila Brigita svým hlubokým smyslem pro tajemství Krista a církve na budování církevního společenství, a to v krajně kritické chvíli jeho historie. Její důvěrné sjednocení s Kristem bylo totiž

doprovázeno zvláštními charismaty zjevení, díky kterým se stala styčným bodem pro mnohé církevní osoby tehdejší doby. U Brigity lze pocítit prorockou sílu. Mnohdy je její hlas jakoby ozvěnou hlasu velkých dávných proroků. S jistotou oslovuje knížata, papeže a odhaluje Boží úmysly s dějinnými událostmi. Nešetří slovy přísného napomínání, i v souvislosti s mravní obnovou křesťanů a samotného kněžstva (srov. *Relationes*, IV,49, také IV,5). Některé aspekty jejího mimořádného mystického působení vyvolaly v tehdejší době oprávněné otázky. Církev je posuzuje odkazujíc na jediné veřejné zjevení, které má své naplnění v Kristu a své směřované vyjádření v Písmu svatém. Vždyť ani zkušenosti velkých svatých nejsou uchráněny omezení, která vždy doprovází lidské vnímání Božího hlasu.

Není však pochyb o tom, že církev, i když se nevyslovila k jednotlivým zjevením, uznáním Brigitiny svatosti schválila její celkovou vnitřní zkušenost. Brigita vystupuje jako významný svědek oblasti, kterou v církvi může zaujímat charisma žité v naprosté poslušnosti Božímu Duchu a v plném souladu s požadavky církevního společenství. Poté, co se skandinávské země, Brigitina vlast, během smutných událostí XVI. století oddělily od plného společenství s římským Stolicem, zůstává postava této švédské světice zvláště drahocenným ekumenickým poutem, posilovaným úsilím, které tímto směrem vyvíjel její řád.

6. O něco pozdějšímu období patří další velká postava, svatá Kateřina Sienská, jejíž úloha v dějinném vývoji církve a v samotném prohloubení učení zjeveného poselství došla významného uznání, které vyvrcholilo udělením titulu Učitelka církve.

Narodila se r. 1347 v Sieně. Již její rané dětství doprovázely mimořádné milostmi, které jí na duchovní cestě předložené sv. Dominikem umožnily rychlý růst k dokonalosti – modlitbou, asketickou přísností a skutky milosrdenství. Bylo jí dvacet let, když jí Kristus projevil svou lásku mystickým symbolem snubního prstenu. Bylo to vyvrcholení důvěrnosti, která dozrávala ve skrytosti a v kontemplaci, neboť Kateřina neustále setrvala, třebaže mimo stěny kláštera, v onom duchovním přibytku, který s oblibou nazývala „vnitřní cela“. Ticho této cely, kterou Kateřina uzpůsobila nejvyšší mírou pro vnímání Božích vnuknutí, se mohlo velmi brzy spojit s mimořádnou apoštolskou horlivostí. Mnozí, mezi nimi i klerikové, se kolem ní shromažďovali jako její žáci

a rozpoznávali v ní dar duchovního mateřství. Její dopisy se šířily po Itálii i po Evropě. Tato mladá žena ze Sieny s jistotou ve tváři a zanícenými slovy zasáhla jádro církevních a sociálních problémů své doby.

Neúnavná byla snaha, kterou Kateřina vynakládala na vyřešení mnohých konfliktů, které sužovaly společnost její doby. Její snaha o mír dospěla až k evropským vládcům, jako byli Karel V. král francouzský, Carlo di Durazzo, Alžběta Uherská, Ludvík Veliký Uherský a Polský, Giovanna Neapolská. Významná byla její činnost ve prospěch usmíření Florencie s papežem. Ukázala na „ukřižovaného Krista a na dobrotivou Marii“, čímž oběma soupeřům ukázala, že společnost, která je inspirována křesťanskými hodnotami, nikdy nemůže dávat podnět k tak závažnému sporu, jenž raději dává zapravdu zbraním, místo aby dal přednost zbraním pravdy.

7. Kateřina nicméně dobře věděla, že k takovému závěru nelze ve skutečnosti dospět, dokud lidská srdce nebudou přetvořena samotnou silou evangelia. Odtud vychází její naléhání na změnu chování, což navrhovala bez výjimky všem. Králům připomínala, že nemohou vládnout tak, jako by království bylo jejich „vlastnictvím“: s tímto vědomím, že musí Bohu skládat účty ze svého vládnutí, mají se spíše ujmout úkolu uchování „svaté a opravdové spravedlnosti“ tím, že se stanou „otci chudých“ (srov. *Dopis francouzskému králi č. 235*). Vykonávání suverénní moci ve skutečnosti nelze oddělovat od skutků bliženské lásky, která je jak duší osobního života, tak i politické odpovědnosti (srov. *Dopis č. 357 uherskému králi*).

Se stejnou naléhavostí se Kateřina obracela na církevní osoby jakéhokoliv postavení, aby od nich vyžadovala nejpřísnější důslednost jejich života a pastorační služby. Svobodný, pevný a rázný tón, s jakým napomíná kněze, biskupy a kardinály, je hluboce působivý. Říkávala, že je třeba vykořenit ze zahrady, kterou je církev, zahnívající rostliny a nahradit je čerstvými, vonnými, „novými rostlinami“. Posilována důvěrným spojením s Kristem se tato sienská světice nezdráhala se vsí upřímností připomenout samému papeži, kterého jako „sladkého Krista na zemi“ milovala něžnou láskou, Boží vůli, která od něho vyžadovala oprostít se od všeho váhání, jež mu diktovala pozemská moudrost a světské zájmy, a vrátit se z Avignonu do Říma, ke hrobu Petrovu.

Se stejným zápalem se Kateřina zasazovala o to, aby zabránila rozštěpení, která se projevovala při papežské volbě po smrti Řehoře XI.: i v této záležitosti se opět s velkou horlivostí dovolávala nezadatelných důvodů ke společenství. To byl její nejvyšší ideál, na který zaměřila celý svůj život, bezvýhradně se obětujíc pro církev. A je to ona, která jej bude dosvědčovat svým duchovním žákům, dokonce na úmrtním lůžku: „Věřte, moji milí, že jsem svůj život dala pro svatou církev“ (Blahoslavený Raimund z Capui, *Vita di santa Caterina da Siena*, Knih. III, c. IV).

8. Edita Steinová – svatá Terezie Benedikta od Kříže – nás zavede do zcela jiného historicko-kulturního prostředí; ano, do samého centra tohoto našeho zkoušeného století. Poukazuje na naději, jež toto století zažehlo, ale i na rozpory a pády, kterými je poznamenáno. Edita na rozdíl od Brigity a Kateřiny nepochází z křesťanské rodiny. Celou svou bytostí vyjadřuje muka hledání a námahu existenciálního „putování“. I poté, co dosáhla pravdy v klidu kontemplativního života, musela až do samé hloubky prožít tajemství kříže.

Narodila se r. 1891 v židovské rodině ve Vratislavi, na tehdejší německém území. Živě se zajímala o filozofii, vzdala se náboženské praxe získané od matky, což by spíše předpovídalo život zaměřený na pouhý „racionalismus“ než na cestu svatosti. Avšak byly to právě zátočiny filozofického myšlení, kde ji očekávala milost: Když nastoupila cestu fenomenologického myšlení, uměla zde odhalit přítomnost objektivní skutečnosti, jež v žádném případě nekončí u subjektu, ale spíše předchází a vyměřuje jeho poznání, a proto musí být přezkoušena co největším úsilím o objektivitu. Je třeba se zaposlouchat do této objektivní skutečnosti, především ji přijmout svým lidským bytím. To lze dosáhnout pomocí síly vcítění se, „empathie“ – slovo, která ráda používala – jež člověku umožňuje, aby si mohl do jisté míry přisvojit to, co někdo druhý prožil (srov. Edith Stein, *Das Problem der Empathie*).

Právě v této snaze naslouchat druhému se setkala na jedné straně se svědectvími o křesťanské duchovní zkušenosti, jak ji podává svatá Terezie z Avily a další velcí mystikové, jejichž žačkou a následovnicí se stala, na druhé straně to bylo setkání se starobylým odkazem křesťanského myšlení, které se zpevnilo v tomismu. Touto cestou dospěje nejdříve ke křtu, aby se pak rozhodla pro kontemplativní život v karme-

litánském řádu. To vše se odehrávalo na značně pohnuté životní cestě, která se kromě osobního vnitřního hledání vyznačovala vědeckou činností, vyučováním, které vykonávala s obdivuhodnou oddaností. Zvlášť je třeba ocenit její boj tehdejší doby ve prospěch společenského postavení ženy. Opravdu výmluvné jsou v jejích spisech ty stránky, na nichž uvažuje o bohatství ženství a o poslání ženy z lidského a náboženského hlediska (srov. E. Stein, *Die Frau. Ihre Aufgabe gemäß Natur und Gnade*).

9. Její setkání s křesťanstvím ji nevedlo k tomu, aby zavrhlá své židovské kořeny, vedlo spíše k jejich usnadněnému odhalení. Nebyla však uchráněna nepochopení ze strany členů rodiny. Především nepochopení ze strany matky jí způsobilo nevýslovnou bolest. Ve skutečnosti se celá její cesta ke křesťanské dokonalosti vyvíjela nejen ve znamení lidské solidarity s národem vlastního původu, ale také v pravé duchovní spoluúčasti na povolání Abrahamových dětí nesoucích tajemství povolání a „neodvolatelných darů“ Božích (srov. *Řím 11,29*).

Za vlastní zvlášť přijala utrpení židovského národa postupně se vyhrcoující za tehdejšího divokého nacistického pronásledování, které kromě dalších závažných projevů totalitarismu zůstává jednou z nejtemnějších a nejhanebnějších skvrn Evropy tohoto našeho století. Tehdy pocítovala, že při systematickém vyhlazování Židů je Kristův kříž vkládán na bedra jejího národa a jako vlastní účast na tomto údělu prožívala svou deportaci a likvidaci ve smutně proslulém vyhlazovacím táboře Osvětim-Březinka. Její křik se mísí s křikem všech obětí oné hrozné tragédie, je-li však sjednocen s Kristovým výkřikem, zajišťuje lidskému utrpení tajemnou a věčnou plodnost. Její obraz svatosti zůstane navždy spojen s dramatem její násilné smrti po boku tolika dalších, kteří ji podstoupili společně s ní. Zůstává jako evangelní zpráva o kříži, s níž se chtěla ztotožnit, když jej jako řeholnice přijala do svého řeholního jména.

Když dnes hledíme na Terezii Benediktu od Kříže, nacházíme v jejím svědectví nevinné oběti jak následování Neposkvrněného Beránka a protest proti jakémukoliv porušování základních lidských práv jednotlivce, tak znamení obnoveného setkání židů a křesťanů, které v intencích vyslovených II. vatikánským koncilem doznává slibnou etapu vzájemné otevřenosti. Vyhlásit dnes Editu Steinovou za

spolupatronku Evropy znamená umístit na horizont tohoto starého kontinentu zástavu úcty, tolerance a přijetí, která vybízí všechny lidi k vzájemnému porozumění a akceptování přes etnické, kulturní a náboženské různosti s cílem vytvořit opravdu bratrskou společnost.

10. At' tedy Evropa vzrůstá! At' se vzmáhá jako Evropa ducha na cestě své lepší historie, jejímž nejvyšším projevem je právě svatost. Jednota kontinentu, která postupně dozrává ve vědomí lidí a stále jasněji se projevuje na politické rovině, ztělesňuje bezpochyby nadějnou budoucnost. Evropané by konečně měli odhodit dřívější rivalitu, která často měnila jejich kontinent v dějiště ničivých válek. Současně musí usilovat o vytvoření podmínek pro sblížení a větší spolupráci mezi národy. Stojí před nimi velká výzva – vytvářet kulturu a etiku jednoty, bez nichž je jakákoliv sjednocující politika určena k dřívějšímu či pozdějšímu zániku.

K tomu, aby byla nová Evropa budována na pevných základech, jistě nestačí poukazovat jen na ekonomické zájmy, které mnohdy spojují, jindy však rozdělují. Je nezbytné stavět spíše na hodnotách, které mají svůj základ ve všeobecném mravním řádu vepsaném do srdce každého člověka. Evropa, která by toleranci a všeobecnou úctu zaměnila za etickou lhotejnost a za pochybovačnost o nezvratných hodnotách, by se vystavila velmi riskantnímu dobrodružství a dříve nebo později by viděla, jak se v nových tvarech znovu objevují ty nejděsivější obrazy její historie.

Pro odvrácení této hrozby se znovu jeví jako životně důležitá úloha křesťanství, které neúnavně poukazuje na ideální obzor. Právě ve světle četných společných bodů s jinými náboženstvími, jež shledal II. vatikánský koncil (srov. dekret *Nostra Aetate*), je nutno patřičně zdůraznit, že otevřenost vůči transcendentnu je jednou z životně důležitých dimensí lidské existence. Je proto podstatné, aby všichni křesťané zastoupeni v různých národech kontinentu s novým nasazením vydávali svědectví. Právě oni mají živit naději na plnost spásy zvěstí, která je jim vlastní, evangelní zvěstí, neboli „radostnou zvěstí“, že se Bůh stal blízkým a skrze svého Synu Ježíši Krista nám přinesl a plnost Božího života. V síle Ducha, který nám byl dán, můžeme pozvednout svůj zrak k Bohu a oslovit ho něžným jménem „Abba“, Otče! (srov. *Řím 8,15, Gal 4,6*).

11. Právě toto hlásání naděje jsem chtěl utvrdit, když jsem v evropské perspektivě zdůraznil obnovu úcty k těmto třem velkým postavám žen, které v různých obdobích tak významně přispěly nejen k růstu církve, ale i celé společnosti.

Díky společenství svatých, jež tajemným způsobem sjednocuje církve pozemskou s církví nebeskou, se nás ujímají ve své neustálé přímlově před Božím trůnem. Jejich intenzivnější vzývání, trvalejší a pozornější vztah k jejich slovům a k jejich příkladu v nás nemohou neprobudit živější vědomí toho, že jsme povoláni ke stejné svatosti. Budeme tak povzbuzováni k následným předsevzetím velkodušnějšího křesťanského úsilí.

Po zralém uvážení a v síle své apoštolské moci ustanovuji a vyhláшуji za nebeské spolupatronky celé Evropy u Boha: svatou Brigitu Švédskou, svatou Kateřinu Sienskou, svatou Terezii Benediktu od Kříže a uděluji veškerou úctu a liturgická privilegia, která právně náležejí hlavním místním patronům.

Buď sláva Nejsvětější Trojici, jež jedinečným způsobem září v jejich životě a v životě všech svatých. Buď pokoj lidem dobré vůle v Evropě a na celém světě.

Dáno v Římě u sv. Petra dne 1. října 1999, v jednadvacátém roce mého pontifikátu.

Handwritten signature of Johannes Paulus II. in cursive script.